

Alytus – didžiausias Pietų Lietuvos miestas, savo istoriją skaičiuojantis nuo XIV a. Į jį veda keturi tiltai, vienas iš jų – aukščiausias Lietuvoje pėsčiųjų ir dviračių tiltas (aukštis 38,1 m). Miestą puošia keturi parkai ir Vidzgirio botaninis draustinis, kuriame driekiasi puikiai įrengtas pažintinis takas. Alytuje dunkso keturi piliakalniai. Po visą miestą elegantiškai pažirę daugybę įvairių skulptūrų. Vienos įamžina svarbius miestui ir šaliai įvykius, kitos – pagarbos ir atminimo ženklai, trečios – priverčia žavėtis lengvumu ir grakštumu. Kviečiame su jomis susipažinti!

i Alytaus turizmo informacijos centras
 S. Dariaus ir S. Girėno g. 1, LT-62137 Alytus
 Tel.: +370 315 52 010, +370 687 07703
 El. paštas info@alytusinfo.lt
 www.alytusinfo.lt

VISIT ALYTUS

Nuotraukų autoriai: J. Baranowski, G. Bernatavičius, M. Gudzinevičius, M. Kelminskaitė, V. Kuchalskis, A. Lavrėnovas, T. Parcej, M. Šematulskis, R. Valiukevičiūtė, G. Žvirblis, Alytaus TIC archyvo nuotraukos.

1. Alytaus Senamiesčio skvero voveraitė
 Senamiesčio skvere, prie knygų mainų namelio, ant suoliuko išdidžiai įsitaisiusi sėdi bronzinė voveraitė su knyga, kurioje parašyta „Knyga – geras būdas pranokti vakarykštį save“. Paglostius šį mielą žvėrelį, atsiranda neapsakomas noras skaityti knygas.
 Autorius M. Zavadskis.
 Alyvų takas, Alytus
 GPS: 54.399152, 24.048538 (WGS)

1

2

3. Poeto Anzelmo Matučio medžio skulptūrų parkas
 Greta vaikų poeto Anzelmo Matučio memorialinio muziejaus augančiame pušyne žaismingai pabirusios medinės skulptūros. Jas nuo 2012 m. kas antri metai dovanoja vykstančio tarptautinio medžio drožėjų simpoziumo, vadinamo vis kito poeto eilėraščių rinkinio pavadinimu, dalyviai.
 A. Matučio g. 8, Alytus
 GPS: 54.397406, 24.052161 (WGS)

3

4. Memorialas „Nurimęs varpas“
 Alytaus Kurorto parko skverelyje stovi tautos kančių įamžinimo memorialas „Nurimęs varpas“. Memorialas skirtas politiniams kaliniams ir tremtiniam, Dainavos apygardos partizanams, taip pat 1941 m. birželio 22–28 d. Lietuvos kariuomenės sukilėliams pagerbti.
 Autorius S. Žirgulis.
 S. Dariaus ir S. Girėno g., Alytus
 GPS: 54.394115, 24.050380 (WGS)

4

5. Paminklas „Laisvės angelas“
 Paminklas pastatytas 1929 m. Įspūdingos 13 metrų aukščio paminklo (9 metrų postamentas ir 4 metrų trimituojantis angelas) autorius – A. Aleksandravičius. Pasakojama, kad pozuoti skulptorius prikaltinęs jaunutę gimnazijos mokytoją. Laisvės angelas – tai pagarbos ir atminimo ženklas žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę. Paminklui teko atlaikyti kelis gamtos ir istorijos išbandymus: 1934 m. skulptūra subyrėjo trenkus žaibui (atstatyta po trejų metų), o 6-ajame dešimtmetyje nugriauta politiniais sumetimais. 1991 m. skulptorius J. Meškalevičius atkūrė Laisvės angelo skulptūrą, skulptorius J. Blažaitis – paminklo postamento bareljefus. Jų yra keturi: pagrindiniame įrašyta dedikacija, kam skiriamas paminklas, „Kova“, „Mirtis“ ir „Kapai“.
 S. Dariaus ir S. Girėno g., Alytus
 GPS: 54.394028, 24.049393 (WGS)

5

Skulptūros Alytuje

Alytus

6. Paminklas mokytojui Kazimui Klimavičiui
1919 m. rugpjūčio 30 d. pradėjo darbą Alytaus keturklasė vidurinė mokykla, vėliau tapusi gimnazija. Steigėjas ir pirmasis direktorius buvo mokytojas Kazys Klimavičius. Prie Adolfo Ramanausko-Vanago gimnazijos 1989 m. pastatytas paminklas šiam žymiam pedagogui.
Autorius L. Pivorius.
Pulko g., Alytus
GPS: 54.392966, 24.045263 (WGS)

6

7. Skulptūra „Versmė“

Ši skulptūra su kitais skulptoriaus L. Virbicko darbai Rotušės aikštėje, kaip laikina ekspozija, buvo eksponuojama 2005 m. Vėliau skulptūrą įsigijo G. Jegelevičius ir padovanojo miestui.
Rotušės a., Alytus
GPS: 54.39576, 24.046248 (WGS)

7

8. Voveraitė Liusė

Skulptūra, skirta voveraitės Liusės atminimui. Tokiu vardu buvo pavadinta tikra voverytė Jaunimo parko voverėčių eglynėlyje. Ji atsiliepdavo į šį vardą, buvo labai drąsi, mielai imdavo riešutus iš žmogaus rankų. Deja, 2020 m. vasarą Liusė žuvo.
Autorius M. Zavadskis, idėjos iniciatoriai R. ir V. Venciai.
Rotušės a. 15, Alytus
GPS: 54.395995, 24.048005 (WGS)

8

9. Voveraitės Alsodra ir Sodriukas

„Laimę susikuriame patys“ – tai žodžiai puošiantys skulptūrą, vaizduojančią bendraujančius mamytę voverę Alsodrą ir mažą voveriuką Sodriuką. Paglosčius skulptūrą pradeda pildytis voveriukų palinkėjimas „Dideli darbai prasideda nuo mažų!“
Skulptūrą miestui padovanojo „Sodros“ Alytaus skyriaus darbuotojai.
Autoriai: dailininkė I. Židonytė, skulptoriai A. Janušauskas ir J. Abdulskytė.
Jotvingių g., Alytus
GPS: 54.396008, 24.042393 (WGS)

9

10. Godža Nasredino skulptūrėlė

Ši Godža Nasredino (*Hadja Nasreddin*), musulmoniškiųjų Rytų, Vidurio Azijos ir kai kurių Balkanų šalių humoristinių miniatiūrų veikėjo, skulptūrėlė iš Jordanijos į Alytų atkeliavo 2019 m., išlieta apie 1970 m. Anot legendos, kai Godža Nasredino paklause, kodėl jis joja atsisedęs atbulai, šis atsakė: „Tai ne aš ant asiliuko sėdžiu atbulai, tai asiliukas žiūri neteisinga kryptimi.“ Greta jo aukiaji įsitausiai nerūdijančio plieno voveraitė.
Jotvingių g. 10, Alytus
GPS: 54.396401, 24.043132 (WGS)

11

12 13

13. Sakurų alėjos voveraitė

Nerūdijančio plieno voveraitė Sakurų alėjoje įsikūrė 2020 m. rudenį. Tokių voveraičių nuo 15 iki 30 cm aukščio galima rasti visame mieste (Jaunimo parke, Jotvingių g., Žaliojoje g., Alytaus „Sakalėlio“ pradinės mokyklos teritorijoje, Dainų slėnyje). Ateityje jų daugės. Skulptūrėles pagaminio AB „Astra LT“, ant kiekvienos lazeriu išgraviruotas ženklas „Alytus–Myliu“, pagaminimo metai ir QR kodas, nukreipiantis į Facebook puslapį, kuriame aprašyta voverėčių skulptūrų atsiradimo istorija.
Žalioji g., Alytus
GPS: 54.39615, 24.039196 (WGS)

14. Skulptūra „Vandenų žvėris su liūto kojomis“

1981 m. prie tuometinės parduotuvės „Žuvintas“ buvo pastatyta metalo plastikos skulptūra-fontanas „Vandenų žvėris su liūto kojomis“.
Autorius L. Virbickas.
Naujoji g. 8, Alytus
GPS: 54.39702, 24.031321 (WGS)

14

15. Skulptūra „Žiedas“

Tai „grojanti“ skulptūra: skulptorius panaudojo kinetinius elementus – kabančias plokštumas, pučiant stipriam vėjui jų skleidžiamas ūkimas panašus į varpo gaudesį. Skulptūra pastatyta 1982 m. „Žiedas“ (dar kartais vadinama „Kosmosu“) buvo pirmoji metalo plastikos skulptūra, pradėjusi formuoti tokių skulptūrų ansamblių Alytaus Jaunimo parke.
Autorius T. K. Valaitis.
Naujoji g., Alytus
GPS: 54.403384, 24.022185 (WGS)

16. Jaunimo parko skulptūros

1984 m. skulptorių grupė, vadovaujama N. Nasvyčio ir Alytaus vyriausiojo dailininko A. Stankevičiaus, sukūrė pirmąją Lietuvoje metalo plastikos skulptūrų kompoziciją, savo ryškėmis spalvomis suteikiančią savitą veidą Jaunimo parkui. Prabėgus geram dešimtmečiui šį skulptūrų ansamblių papildė dar dvi, užsienio autorių dovanotos skulptūros.
Vilties g., Alytus
GPS: 54.403366, 24.031151 (WGS)

Aeronautikos istorija. Paklaustas apie skulptūros atsiradimo idėją autorius N. Nasvytis sakė: „Mane seniai domina įvairių kokybinių žmogaus perėjimo į aukštesniąją savo galimybių pakopą istorija. Norėjau pabandyti sukurti nuotaiką, kuri lydėjo pirmuosius žmogaus skrydžius – peržengimą ribos, už kurios tu jau sparnuotas“.

Karališkasis voras. Pavadinimas asociatyvus, nes plastinė konstrukcinė skulptūros schema primena voro atvaizdą. Žiūrint iš įvairių taškų konfigūracija sudaro skirtingą vaizdą. Autorius A. Balkė.

Vandens malūnas. „Pirmą kartą atvykus į Alytų susipažinti su parku, kuriame bus statomos skulptūros, aplinka, pakerėjo miestą supančios gamtos grožis. Tai imponavo mane sukurti skulptūrą neperkrautą aiškiais išoriniais siluetais. Pasirinkau vandens malūno motyvą kaip vieną būdingiausių romantiškų žmogaus veiklos Lietuvos landsaife akcentų. Konkrečių vandens malūno akcentų mano darbe nėra – įvaizdis abstraktus ir dekoratyvus“ – taip savo skulptūrą pristatė autorius B. Narbutas.

Povas. „Temą padiktavo pati aplinka, kurioje žmonės ilsisi, visada pilna vaikų“, – kalbėjo autorius V. Gylė. Skulptorius stengėsi, kad skulptūros forma būtų atvira, neperkauta, nekopijuojanti gamtos.

Narvelis gegutei. Pristatydamas savo skulptūrą K. Musteikis sakė: „Gegutė mėgstamiausias paukštis lietuvių liaudies kūryboje. Jos kukavimas tapęs laiko gyvenimo simboliu“.

Vartai. Panaudodamas netradicines medžiagas autorius V. Narutis nūdieniškai interpretavo senovės lietuvių pomėgį puošti namų stogus stilizuotomis žirgų galvomis.

Ožys. „Kūrinys, keliantis asociacijas su lietuvių liaudies nostalgija“ – savo skulptūrą apibūdino autorius K. Stepanovas.

Klausimas. 1997 m. danų skulptorius T. J. Jacobsonas miestui padovanojo šią skulptūrą, kuri įprasmina žmogaus kelią, jo pradžią, neišvengiamą akligatvį ir naujas erdves, atrandamas sienoje, į kurią atsiremia kiekvienas ieškantis.

Žingsnis. Šį metalo plastiko kūrinį vokiečių skulptorius M. Odenwaelleris Alytui padovanojo 1998 m.

17. Skulptūra „Jaunystė“
Ant Kauno gatves kėlvelės į miestą išdidžiai žvelgia 1992 m. pastatyta „Jaunystės“ skulptūra.
Autorius Š. Šimulynas.
Kauno g., Alytus
GPS: 54.409407, 24.028692 (WGS)

17

Dar galima pamatyti šias skulptūras ir paminklus:

Skulptūra „Obels žiedas“. Pirmoji skulptūra šioje vietoje buvo pastatyta 1981 m. Pastačius tiltą per Nemuną, senosios vietoje 2015 m. atstatyta nauja V. Kanciausko skulptūra.
Dainų slėnis (Baltosios rožės tiltas), Alytus.
GPS: 54.392541, 24.079724 (WGS)

Medinių skulptūrų ekspozicija „Alytaus piliakalnio protėviai“. Ekspoziciją sudaro 2002 m. ir 2006 m. prie piliakalnio vykusių medžio drožėjų ir kalvių simpoziumų metu skurti darbai.
Piliakalnio g., Alytus
GPS: 54.396826, 24.077278 (WGS)

Skulptūra „Vėtrungė“. Ši 16 metrų aukščio juodojo metalo skulptūra pastatyta 1985 m. Autorius V. Jarutis.
Topolių g., Alytus
GPS: 54.394087, 24.029852 (WGS)

Paminklas karininkui Antanui Juozapavičiui. 1989 m. miesto tiltui sugrąžintas karininko Antano Juozapavičiaus pavadinimas. Tais pat metais prie tilto pastatytas paminklas A. Juozapavičiui atminti (autorai – V. Jarutis, K. Babravičius, P. Maločka, V. Valentinavičius).
Vilniaus g., Alytus.
GPS: 54.400755, 24.053695 (WGS)

Paminklinis akmuo „Normandija–Nemunas“. 1981 m. Alytuje, prie aerodromo, kuriame bazavosi legendinė „Normandija–Nemunas“ lakūnų eskadrilė, šiam įvykiui atminti buvo atidengtas paminklinis akmuo.
2004 m. netoli akmens buvo atidengta medinė stela šiam pulkui pagerbti.
Lakūnų g., Alytus.
GPS: 54.410873, 24.068000 (WGS)

Žydų memorialas Alytuje. Antrojo pasaulinio karo metu, Vidzgirio miške, buvo šaudomi ir laidojami bendruose kapuose žydų tautybės žmonės. Memorialo ansamblių sudaro sulaužyta Dovydo žvaigždė, 9 piramidės, žminčios masinės žmonių palaidojimo vietas ir obeliskas (pastatytas 1959 m.). Projekto autorė – architektė R. Vasiliauskienė, sulaužytos Dovydo žvaigždės autorius – skulptorius A. Smlingis.
Pulko g., Alytus.
GPS: 54.377705, 24.040220 (WGS)

Paminklas lietuviams, žuvusiems Afganistane, atminti. Paminklas stovi Likiškių parke, netoli ažuolų giraitės „Kabulo ašara“, kurioje kiekvienam lietuviui žuvusiam Afganistano kare pasodintas atminimo ažuolas.
Jurgiškių g., Alytus
GPS: 54.400509, 24.011056 (WGS)